

SIMPOTOME NEUROLOGICE POST-COVID LA PACIENȚII CE AU PREZENTAT CEFALEE ÎN PERIOADA ACUTĂ A COVID-19

Ecaterina Cebotari¹, Natalia Goncearova¹, Oxana Grosu²,
Lilia Rotaru², Stela Odobescu², Ion Moldovanu^{1,2}

Conducător științific: Ion Moldovanu¹

¹Catedra de neurologie nr. 1, USMF „Nicolae Testemițanu”,

²Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”.

Introducere. Sindromul neurologic post-COVID, un nou sindrom în curs de cercetare. Prezența simptomelor neurologice în perioada acută corelează cu menținerea sau apariția *de novo* a manifestărilor neurologice în perioada post-COVID. **Scopul lucrării.** Aprecierea manifestărilor neurologice în perioada post-COVID la pacienții ce au prezentat cefalee în perioada acută a COVID-19. **Material și metode.** Studiul a fost realizat pe 169 pacienți, incluși în registrul ENERGY între anii 2020-2022, reprezentând cohorta din R. Moldova, au fost selectați 82 pacienți ce au prezentat cefalee ca simptom în faza acută a COVID-19. Pacienții au fost evaluați în perioada post-COVID la 3, 6, 12 și 18 luni prin interviu telefonic în baza unui chestionar bine structurat. **Rezultate.** Din totalul de pacienți incluși în studiu (N = 169), 82 au prezentat cefalee în perioada acută a COVID-19. Dintre care 42 (51,2%) bărbați și 40 (48,8%) femei. Vârsta afectată a fost de 65,24±12,32 ani. Au fost efectuate 2,43±0,522 interviuri telefonice. În urma evaluării lotului de pacienți 37 (45,1%) au prezentat simptome neurologice persistente, dintre care cefalee (n = 16, 19,5%), oboseală (n = 15, 18,3%), depresie (n = 11, 14,6%), anxietate (n = 10, 12,2%), palpitații (n = 10, 12,2%), tulburări de concentrare (n = 11, 13,4%), tulburări de memorie (n = 11, 13,4%), hipersomnie (n = 5, 6,1%), durere (n = 6, 7,3%), tulburări vizuale (n = 3, 3,7%), hipoacuzie (n = 1, 1,2%). **Concluzii.** Studiul a demonstrat persistența simptomelor neurologice în timp în raport de 45,1% la pacienții cu cefalee în perioada acută COVID-19. Cele mai persistente rămân a fi cefaleea, oboseala, tulburările afective. **Cuvinte-cheie:** Cefalee în perioada acută a COVID-19, Sindromul neurologic post-COVID.

PERSISTENCE OF THE SYMPTOMS IN PATIENTS WITH HEADACHE AND NEUROLOGICAL MANIFESTATIONS DURING COVID-19 INFECTION

Ecaterina Cebotari¹, Natalia Goncearova¹, Oxana Grosu²,
Lilia Rotaru², Stela Odobescu², Ion Moldovanu^{1,2}

Scientific adviser: Ion Moldovanu¹

¹ Neurology Department No.1, Nicolae Testemițanu University,

²Diomid Gherman Institute of Neurology and Neurosurgery.

Background. Post-COVID-19 Neurological Syndrome, a new syndrome under research. The presence of neurological symptoms in the acute period correlates with the maintenance or *de novo* appearance of neurological manifestations in the post-COVID period. **Objective of the study.** The aim of the study was to select the patients that presented with headache in the acute phase and evaluate the persistence of the symptoms. **Material and methods.** The study was performed on 169 patients, collected according to the ENERGY protocol between the years 2020-2022, which represents the cohort from the Republic of Moldova, from which 82 patients were selected who presented headache as a symptom in the acute phase of COVID-19. The patients were evaluated in the post-COVID period at 3, 6, 12 and 18 months by telephone interview. **Results.** Study sample consist of 82 patients, (51.2%) men, mean age of 65.24±12.32 years. Patients were interviewed, with an average of 2.43±0.52 follow-up visits. Following the evaluation of the group of patients, 37 (45.1%) presented persistent neurological symptoms, including headache (n = 16, 19.5%), fatigue (n = 15, 18.3%), depression (n = 11, 14.6%), anxiety (n = 10, 12.2%), palpitations (n = 10, 12.2%), brain fog (n = 11, 13.4%), memory disorders (n = 11, 13.4%), hypersomnia (n = 5, 6.1%), pain (n = 6, 7.3%), visual disturbances (n = 3, 3.7%), hearing loss (n = 1, 1.2%). **Conclusion.** The study demonstrated the persistence of neurological symptoms over time in a ratio of 45.1% in patients who presented headache and other neurological manifestations during the acute period of COVID-19. The most persistent ones are headache, fatigue, affective disorders. **Keywords:** Headache during COVID-19 infection, Post-COVID-19 Neurological Syndrome.

* Studiu realizat cu suportul proiectului 20.80009.8007.01 „Utilizarea principiilor medicinei 4P (preventive, predictive, personalizate și participative) în analiza factorilor de risc pentru debutul, perpetuarea și progresarea durerii cronice” din cadrul Programului de Stat (2020-2023), conducător de proiect: Ion Moldovanu, dr. hab., prof. univ., autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.